

Paper Code: 1106

| Programme                              | Exam Code | Course Code |
|----------------------------------------|-----------|-------------|
| Master of Arts (English) (FYIP)        | 508501    | FENL-1031 ✓ |
| Master of Science (Mathematics) (FYIP) | 508401    | FMAL-1031 ✓ |
| Master of Science (Physics) (FYIP)     | 508601    | FPHL-1031 ✓ |
| Master of Commerce (FYIP)              | 508301    | FCOL-1031   |

**Semester-I****Course Title: Basic Punjabi****(20)****Time Allowed: 3 Hours****Max Marks: 35**

ਨੋਟ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ। ਹਰ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਲੋਂ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

**ਭਾਗ-1**

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1. ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ ਅਤੇ ਅੱਧਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ। 7

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2. (ੳ) ਖਾਲੀ ਥਾਂਵਾਂ ਭਰੋ।

(1) \_\_\_\_\_, \_\_\_\_\_ ਬ, \_\_\_\_\_ 2

(2) \_\_\_\_\_, ਖ, \_\_\_\_\_ ਘ, \_\_\_\_\_ 2

(ਅ) 'ਸ਼' ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਓ। 3

**ਭਾਗ-2**

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3. ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਸ਼ਬਦ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ। 7

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4. (ੳ) 'ਉਪ' ਅਗੇਤਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਚਾਰ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਓ। 2

- (ਅ) 'ਆਕੂ' ਪਿਛੇਤਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਓ। 2  
 (ੲ) ਮੂਲ ਸ਼ਬਦ 'ਕੁੜੀ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਤਿੰਨ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਓ।

3

### ਭਾਗ-3

- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5. (ੳ) ਦੁਕਾਨ ਦੇ ਧੰਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਚਾਰ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੋ। 2  
 (ਅ) ਚਾਰ ਫਲਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ। 2  
 (ੲ) ਘਰ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਛੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ। 3  
 ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6. (ੳ) ਚਾਰ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ। 2  
 (ਅ) ਖੇਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਚਾਰ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ। 2  
 (ੲ) ਰਿਸ਼ਤੇ-ਨਾਤੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਛੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ। 3

### ਭਾਗ-4

- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7. 51 ਤੋਂ 64 ਤੱਕ ਗਿਣਤੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ। 7  
 ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8. (ੳ) ਚਾਰ ਹੁੰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ। 2  
 (ਅ) ਅਗਸਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹੜਾ ਮਹੀਨਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ? 1  
 (ੲ) ਸਾਲ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਮਹੀਨਾ ਕਿਹੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? 1  
 (ਸ) ਅਠੱਤਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਕਿਹੜਾ 'ਸ਼ਬਦ' ਆਉਂਦਾ ਹੈ? 1  
 (ਹ) ਐਤਵਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਦਿਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? 1  
 (ਕ) ਬੁੱਧਵਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਦਿਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? 1

Paper Code: 1104

| Programme                                 | Exam Code | Course Code |
|-------------------------------------------|-----------|-------------|
| Master of Arts (English)<br>(FYIP)        | 508501    | FENL-1421 ✓ |
| Master of Science<br>(Mathematics) (FYIP) | 508401    | FMAL-1421 ✓ |
| Master of Science (Physics)<br>(FYIP)     | 508601    | FPHL-1421 ✓ |
| Master of Commerce (FYIP)                 | 508301    | FCOL-1421   |

**Semester-I**

**Course Title: Punjabi (Compulsory)**  
**(100)**

**Time Allowed: 3 Hours****Max Marks: 35**

ਨੋਟ:- ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਚਾਰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਹਨ। ਹਰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 7 ਅੰਕ ਹਨ।

**ਸੈਕਸ਼ਨ-1**

1. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਕਾਵਿ ਸਤਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਮਾਂ ਵਰਗਾ ਘਣ- ਛਾਵਾਂ ਬੂਟਾਂ,

ਮੈਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਨਾਂ ਆਏ।

ਲੈ ਕੇ ਜਿਸ ਤੋਂ ਛਾਂ ਉਧਾਰੀ,

ਰੱਬ ਨੇ ਸੁਰਗ ਬਣਾਏ।

ਬਾਕੀ ਕੁਲ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਬੂਟੇ,

ਜੜ੍ਹ ਸੁੱਕਿਆਂ ਮੁਰਝਾਂਦੇ,  
ਐਪਰ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਮੁਰਝਾਇਆਂ,  
ਇਹ ਬੂਟਾ ਸੁੱਕ ਜਾਏ।

2. 'ਅੱਜ ਆਖਾ ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ' ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ।

### ਸੈਕਸ਼ਨ-II

3. 'ਪੇਮੀ ਦੇ ਨਿਆਣੇ' ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ।
4. 'ਤੂੜੀ ਦੀ ਪੰਡ' ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।

### ਸੈਕਸ਼ਨ-III

5. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਤੇ ਪੈਰਾ ਰਚਨ ਕਰੋ।

(ੳ) ਦਿਨ ਬ ਦਿਨ ਖੁਰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਇਨਸਾਨੀ ਰਿਸ਼ਤੇ

(ਅ) ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਵਪਾਰੀਕਰਨ

(ੲ) ਦਿਨੋ ਦਿਨ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ

6. ਪੈਰਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ:-

ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਘਰੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਜਾਪਾਨ ਭੇਜਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਸੰਨਿਆਸੀ ਸੀ। ਜਾਪਾਨ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਪਹਿਲਾ ਉਹ ਜਪਾਨੀਆਂ ਦੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮੱਰਥਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਬੋਧੀ ਬਣ ਗਿਆ ਤੇ ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਸੁਆਮੀ ਰਾਮਤੀਰਥ ਜੀ ਨਾਲ ਸੰਗਤ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਹ ਸੰਨਿਆਸੀ ਬਣ ਗਿਆ। ਜਾਪਾਨ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮਾਇਆ ਦੇਵੀ ਨਾਲ

ਮੰਗਣੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ, ਪਰ ਪਰਤ ਕੇ ਉਹਨੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਘਰਦਿਆਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਪਾਇਆ ਤਾਂ ਕਿਹਾ “ਮੈਂ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ।”

(ੳ) ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਜਪਾਨ ਕਿਉਂ ਗਿਆ ਸੀ?

(ਅ) ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਸੰਨਿਆਸੀ ਕਿਉਂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ?

(ੲ) ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਬੋਧੀ ਕਿਵੇਂ ਬਣਿਆ?

(ਸ) ਪੈਰੋ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਦਿਓ?

#### ਸੈਕਸ਼ਨ-IV

7. ਸਵਰ ਧੁਨੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ?

8. ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀ ਵਿਉਂਤ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਉਚਾਰਨ ਅੰਗਾਂ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?

Paper Code: 1109

| Programme                              | Exam Code | Course Code |
|----------------------------------------|-----------|-------------|
| Master of Arts (English) (FYIP)        | 508501    | FENL-1431 ✓ |
| Master of Science (Mathematics) (FYIP) | 508401    | FMAL-1431 ✓ |
| Master of Science (Physics) (FYIP)     | 508601    | FPHL-1431 ✓ |

**Semester-I**

**Course Title: Punjab History and Culture  
(20)**

**Time Allowed: 3 Hours****Max Marks: 35**

**Note:-** Candidates shall attempt 5 questions in 500 words by at least selecting 1 Question from each section and the 5<sup>th</sup> question may be attempted from any of the four section. Each question will carry 7 marks.

**Section-I**

1. Throw light on the physical features of the Punjab. What were social, economic effects of these features?
2. Describe the Archaeological sources of the ancient history of Punjab.

**Section -II**

3. What do you know about the religious, economic life of Indus Valley Civilization?

4. What do you know about the origin and rise of Indo-Aryans?

### Section -III

5. Briefly describe the religious life of people of Rig Vedic Age.
6. Discuss the economic life of people of Later Vedic Age.

### Section -IV

7. Describe the life and teachings of Mahavira.
8. How did Buddhism affect the people of India socially and politically? What is the legacy of this great religion.